

KOMPETENSI PEGAWAI RUNDINGCARA DALAM MENGENDALIKAN
KAUNSELING PERKAHWINAN DI NEGERI JOHOR

NORHAYATI BINTI MD SALLEH

UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA

KOMPETENSI PEGAWAI RUNDINGCARA DALAM MENGENDALIKAN
KAUNSELING PERKAHWINAN DI NEGERI JOHOR

NORHAYATI BINTI MD SALLEH

Tesis ini dikemukakan sebagai memenuhi
syarat penganugerahan ijazah
Doktor Falsafah (Bimbingan dan Kaunseling)

Fakulti Pendidikan
Universiti Teknologi Malaysia

MEI 2013

DEDIKASI

Terima kasih Allah memberikan peluang khusus Ph.D ini dihadiahkan buat menunaikan janji kepada bonda tercinta Hjh Rajiah bt Hj. Kolan dan ayahanda Hj Mohd Salleh Ahmad yang tak pernah putus mendukungku. Maafkan anakmu di saat semangatku hilang dan tenggelam, Allah menghadirkan bonda ujian penyakit Kanser Kolon dan Kanser Payudara. Diiringi ketabahan bonda terus berdoa dipanjangkan umur untuk melihatku tamatkan perjuangan. Terima Kasih Allah.. Terima kasih memberiku peluang...Aku persembahkan hadiah ini buat insan pemberian tidak ternilai dari Allah yang sentiasa ada buatku Mohd Zulmainoe Mohd Noh, terima kasih kerana memberikan ku peluang. Akanku pelihara janjiku bersemi di hati tersimpul mati. Khusus buat putra putri cinta hati Aiman Danial Zulmainoe, Aqiel Darwish Zulmainoe, Aleesya Delaila Zulmainoe yang sering menjadi korban mangsa keadaan, terima kasih atas pengertian. Anak-anak kesayangan insanku menumpang kasih Fathiah Najirah, Nurul Sharmimi Mohd Norman, Mohd Fadzrul Idzwan Mohd Norman, Mohd Fakhrol Aizam Mohd Norman, Fahmaninda Listyani. Bonda mertua Hjh Maimunah Salleh atas doa tulus yang tidak pernah putus, adik beradik dan seluruh keluarga terima kasih atas doa dan sokongan. Istimewa buat arwah ayahanda mertua Hj Mohd Noh Salleh dan arwah kekanda Mohd Norman Md Salleh, maaf atas keterlewatan. Semangat arwah abah yang selalu kurindu sentiasa mengiringiku sepanjang menyusur jalan pengajian.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, syukur ke hadrat Allah dengan nikmatnya tesis ini akhirnya dapat disempurnakan. Sejuta penghargaan atas bimbingan penyelia Prof. Madya Dr. Mohamed Sharif b Mustaffa. Prof Datuk Dr. Mohd Tajudin Ninggal dan Prof Madya Dr Mohd Hafidz Omar atas bimbingan di peringkat awal kajian. Kakitangan Jabatan Agama Islam Negeri Johor, Pegawai Rundingcara yang terlibat, kakitangan Sekolah Pengajian Siswazah serta Pusat Kaunseling dan Kerjaya UTM yang menghulur bantuan. Terima kasih juga kepada Kementerian Pelajaran Malaysia kerana telah memberikan tajaan biasiswa. Jutaan terima kasih kepada pegawai-pegawai di Perpustakaan Sultanah Zanariah (UTM), Universiti Putra Malaysia dan Universiti Kebangsaan Malaysia. Penghargaan istimewa buat Hjh Azizah Mohd Zaki, mantan pengetua SMK.Taman Daya yang memberikan kerjasama, doa dan sokongan. Rakan guru, pelajar dan warga SMK. Taman Daya yang menjadi tonggak inspirasi “Semangat Membara Pemikiran Juara” sepanjang tempoh pengajian. Tidak dilupakan adik Norahidah Zainal (UTM) dan Norhadayah Ahmad (UTM) serta para sahabat perjuangan yang turut sama menyumbangkan bantuan.

Selaut kasih untuk bonda Hjh Rajiah Kolan dan ayahanda Hj Mohd Salleh Ahmad atas pengorbanan wang ringgit serta sokongan. Amat mengagumkan sekali semangat kalian dan menjadi teman sejati sepanjang jalan perjuangan ini. Buat suami tercinta Mohd Zulmainoe kerana bersabar mengharungi suka duka gelora Ph.D yang terlalu banyak ranjau durinya. Anak-anak, adik-beradik, kakak dan adik ipar seisi keluarga yang sentiasa memberikan semangat meneruskan perjuangan. Buat kakitangan D’LYZ Heritage, Mainoe dan kafe Nusantara, terima kasih memberikan sokongan moral sepanjang pembelajaran Ph.D.

ABSTRACT

This study aims to review the competency in Marriage Counselling Consultation Officer to address issues of Muslim married couples in Johor. The study uses qualitative research design involving multiple case studies. Case studies of six officers from five districts in Johor were selected through purposive sampling. Case study data were collected through interviews, observations and document analysis. All data were analyzed using the N'Vivo 7.0 software. Qualitative data collected through interviews, observations and document analysis were triangulated and used to obtain saturated data in order to answer all four main questions investigated. The results showed that Consultation Officers have moderate knowledge and skills in Marriage Counselling as well as Marriage Counselling skills. Religious approaches are the main practice during Marriage Counselling sessions. The study also found that the Consultation Officers are more comfortable to use religious personality styles because it is relevant to their working environment. The study also shows that having a Master Degree in academic credentials of Guidance and Counselling can help to improve the Consultation Officers competency in relation with Marriage Counselling knowledge, Marriage Counselling skills as well as counselling approaches in their role to help couples who are experiencing domestic conflict. Furthermore, the study also found that married status of Consultation Officer will increase the client's trust on their services. A special module on Marriage Counselling guidance with Muslim community background in Malaysia would be helpful to increase the competency of Consultation Officer in handling Marriage Counselling.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengkaji kompetensi Pegawai Rundingcara dalam Kaunseling Perkahwinan bagi menangani isu-isu perkahwinan pasangan Islam di negeri Johor. Kajian telah menggunakan rekabentuk kajian kualitatif dengan melibatkan kajian kes pelbagai. Kajian kes telah melibatkan enam orang Pegawai Rundingcara melalui sampel bertujuan daripada lima daerah di negeri Johor. Data kajian kes telah dikumpul melalui kaedah temu bual, pemerhatian dan analisis dokumen. Kesemua data kajian telah dianalisis menggunakan perisian N'Vivo 7.0. Data kualitatif yang diperolehi melalui kaedah temu bual, pemerhatian dan analisis dokumen telah ditriangulasi dan digunakan untuk memperoleh pola ketepuan data bagi menjawab semua empat persoalan utama yang dikaji. Hasil kajian menunjukkan Pegawai Rundingcara berada di tahap sederhana mengenai pengetahuan Kaunseling Perkahwinan serta memiliki tahap yang sederhana dalam kemahiran Kaunseling Perkahwinan. Pendekatan Agama pula merupakan pendekatan kaunseling yang menjadi amalan Pegawai Rundingcara ketika mengendalikan sesi Kaunseling Perkahwinan. Hasil kajian juga mendapati Pegawai Rundingcara lebih selesa memilih cara gaya personaliti sebagai Pegawai Agama bersesuaian dengan *setting* mereka bertugas. Dapatan kajian turut menunjukkan kelayakan ikhtisas Sarjana Bimbingan dan Kaunseling dapat membantu meningkatkan kompetensi Pegawai Rundingcara berhubung pengetahuan Kaunseling Perkahwinan, kemahiran Kaunseling Perkahwinan serta pendekatan kaunseling dalam peranan mereka untuk membantu pasangan yang mengalami konflik rumah tangga. Selanjutnya, hasil kajian juga mendapati status berkahwin Pegawai Rundingcara dapat meningkatkan kepercayaan klien terhadap perkhidmatan mereka. Satu modul khas mengenai panduan Kaunseling Perkahwinan yang bersesuaian dengan latar belakang masyarakat Islam di Malaysia dirasakan perlu bagi membantu meningkatkan kompetensi Pegawai Rundingcara dalam mengendalikan Kaunseling Perkahwinan.